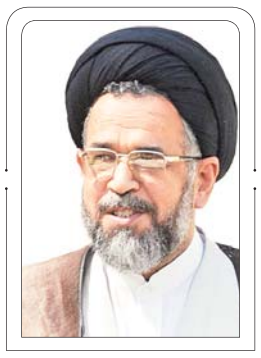
روزنامه شرق

شنبه ۱۸ مهر ۱۳۹۴ • ۲۶ ذی‌الحجه ۱۴۳۶ • ۱۰ اکتبر ۲۰۱۵

سال سیزدهم • شماره ۲۴۱۸ • ۲۰صفحه • ۱۰۰۰ تومان

وزیر اطلاعات:

امنیت قبرستانی مورد نظر قرآن نیست

گروه سیاست: وزیر اطلاعات در گردهمایی «مبلغان محرم در مدرسه فیضیه» گفت: «امنیت مهم‌ترین عامل برای آرامش در کشور است. فرهنگ عبودیت و بندگی هویت حقیقی جامعه را می‌سازد و شکل‌گیری این فرهنگ نیز در سایه امنیت و اقتصاد ممکن است...

صفحه ۲

ربیعی:

هیأت وزیران ژنرال‌های سرباز هستند

ایلنا: وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی انتشار نامه چهار نفر از وزرا به رئیس‌جمهور را اوج بداخلاقی سیاسی دانست و گفت: تصور نمی‌کردم که عده‌ای تا این حد به هر بهانه‌ای به‌دنبال زمین‌گیرکردن دولت باشند. علی ربیعی در برنامه گفت‌وگوی ویژه خبری...

صفحه ۴

پشت پرده روابط زنجانی، م.ش و ضراب

نفر سوم مثلث فساد نفتی

گروه سیاست: «همه تحریم‌ها را دور می‌زنیم». این جمله احمدی‌نژاد در مراسم بهره‌برداری از دو طرح توسعه فولاد مبارکه اصفهان در روز ۱۴ آذر ۱۳۹۱ است که فردای آن در روزنامه ایران به چاپ رسید. هفته گذشته سه جلسه از دادگاه رسیدگی به بزرگ‌ترین پرونده فساد اقتصادی در تاریخ کشور، برگزار شد. متهم ردیف اول پرونده مدعی است در دورانی که ایران تحت شدیدترین تحریم‌های بین‌المللی قرار داشته، به کشور خدمت کرده است. وکیل بابک زنجانی هفته پیش به «شرق» گفته بود: «موکل من معتقد است زمانی که کاری از هیچ‌کس برنمی‌آمد، موفق شده به کشور خدمت کند». براساس آنچه در کیفرخواست سه متهم در دادگاه قرائت شد، مشخص می‌شود این حجم عظیم از فساد اقتصادی در این پرونده معلول شرایط تحریم و به بهانه دورزدن تحریم‌ها رخ داده است.

ادامه در صفحه ۶

گفت‌وگوی احمد طالبی‌نژاد با آتیلا پسیانی

عین دُن کیشوت‌ام

- در سال گذشته من ۳۶ میلیون تومان از جیب خودم خرج نمایش‌هایم کرده‌ام. خیلی برای یافتن اسپانسر تلاش کردم، ولی به جایی نرسیدم. من همواره در حال گدایی فرهنگی‌ام.
- کارهایی داشتم که به آنها افتخار می‌کنم. مسافران بیضایی، خاکستر سبز حاتمی‌کیا، روز شیطان افخمی و چند کار دیگر.
- من در تمام عمرم تئاتر را برای دلم کار کرده‌ام و می‌کنم. تئاتر اسباب‌بازی منِ ۵۸ ساله است. هرکس با من هم‌بازی می‌شود، قدمش روی چشم.

صفحه ۱۱

طرح: حسین صافی، شرق

بررسی تأثیر «چه» بر انقلابیون ایران در سالمرگش

چه گوارای ما

با آثار و گفتاری از لطف‌الله میثمی و فریدون مجلسی

گروه سیاست: عبور اسطوره‌ها و مفاهیم از مرزهای جغرافیایی - صرفنظر از ارزش‌گذاری مثبت یا منفی- پدیده تازه‌ای نیست. مفاهیم و اسطوره‌هایی که مرزهای مکان را در می‌نوردند و الهام‌بخش یک یا چند نسل از مردمانی می‌شوند که تنها وجه مشترکشان زیستن در یک زمان خاص بر کره خاکی است. به روزگار ما، اما جهانشمولی پدیده‌ها اغلب، در چهارچوب بازاری بدون مرز به گستره گیتی رخ می‌دهد که در آن همه چیز با معیار قابلیت داد و ستد سنجیده می‌شود. بازخوانی اسطوره‌های گذشته با «رئالیسم جادوزدایی شده » اکنون، شاید به شناخت ما از آنچه دیروز بودیم مدد برساند و این شناخت سرمایه‌ای شود که به کار امروز نیز بیاید. لطف‌الله میثمی از اعضای سابق مجاهدین که خود سابقه جنگ چریکی شهری هم داشته و به‌نوعی زخم‌خورده جنگ چریکی از نوع شهری است، با ما از تأثیر چه‌گوارا بر فعالان سیاسی ایران می‌گوید. او وقتی در خانه‌ای تیمی مشغول ساختن بمب دست‌ساز (صوتی) بود، بمب در دستانش منفجر شد و از همین‌رو دست راست و هر دو چشمش به‌شدت صدمه دید و نابینا شد.

◣ خیلی‌ها از تأثیر انقلاب‌های آمریکای لاتین در دهه ۶۰ میلادی بر مبارزات گروه‌های سیاسی ایران می‌گویند اما تأثیر چه‌گوارا در این‌میان بیشتر است. آیا این محبوبیتی که چه‌گوارا بعد از مرگش پیدا کرد قبل از آن هم وجود داشت؟

من در سال ۱۳۳۹ دانشجوی دانشکده فنی دانشگاه تهران بودم. انقلاب کوبا که رخ داد، آمریکا خیلی غافلگیر شد اصلا فکر نمی‌کرد در جزیره‌ای نزدیک آمریکا چنین انقلابی رخ دهد. انقلابیون و چریک‌ها از کوه‌های سیرا ماتسه پایین رفتند و انقلاب کردند. تئوری‌شان هم این بود که موتور کوچک می‌تواند موتور بزرگ یعنی جامعه را به حرکت درآورد و موجی ایجاد کند. به‌واقع هم این موج در همه‌جای دنیا ایجاد شد. در ایران هم موجی ایجاد کرد. انقلاب کوبا نه‌تنها بر مخالفان سیاسی بلکه سیاست‌های رژیم هم بی‌تأثیر نبود. به‌عنوان نمونه بخشی از ایده اصلاحات ارضی در همین راستا و برای جلوگیری از شورش احتمالی آینده رخ داد. آمریکایی‌ها بعد از مطالعات زیادی که کردند گفتند در کوبا انقلابی رخ داد که ما اصلا پیش‌بینی آن را نمی‌کردیم حالا در ایران که سابقه ملی‌گرایی و دولت دکتر مصدق را هم دارد و مردم انقلابی‌ترند احتمال قیام بیشتر است.

◣ یعنی آمریکا نگران انقلاب کمونیستی در ایران بود؟

نگران انقلاب ملی بود. در کوبا هم اول، انقلاب ملی بود. وقتی فشارهای آمریکا زیاد شد، به سمت چپ رفت و انقلاب کمونیستی رخ داد. اما در ایران مردم کاسترو را می‌شناختند. چه‌گوارا را نمی‌شناختند. چه‌گوارا از وقتی به‌دنبال نجات بولیوی رفت تا آن را از دیکتاتوری نجات دهد، شناخته شد.

◣ پس چه‌گوارا با مرگش شناخته شد؟

بله او بعد از مرگش بود که مشهور شد. آن‌هم به‌خاطر ایثارگری‌اش. او در موضع قدرت بود. در کوبا سمت داشت و وزیر بود. وزیر یک انقلاب. از بنیان‌گذاران انقلاب کوبا بود. اما همه اینها را رها کرد. راه سخت را در پیش گرفت. اتفاقا سال گذشته انتشارات ما (صمدیه) کتابی با عنوان«چه‌گوارا با جوانان سخن می‌گوید» منتشر کرده است. چه‌گوارا بعد از مرگش بود که معروف شد و موجش بالا گرفت. موج رژی دبره و چه‌گوارا در ایران بالا گرفته بود و کتاب «انقلاب در انقلاب» رژی دبره در ایران دست‌به‌دست می‌گشت. در ایران چند ترجمه از این کتاب شده بود. یکی از ترجمه‌هایش مال یکی از بچه‌های گروه فلسطین بود. در سال ۱۳۵۰ من در زندان بودم. او یعنی همان مترجم هم با من زندان بود. الان نامش یادم نیست. چاپ رسمی که نبود. فتوکپی بود.

ادامه در صفحه ۷

یادداشت

۲ رویکرد پیرامون نامه ۴ وزیر

روزبه کردونی
مدیر کل دفتر آسیب‌های اجتماعی وزارت رفاه

رسانه‌ای‌شدن نامه چهار وزیر به رئیس‌جمهور درباره شرایط بازار سرمایه، فرصت مناسبی ایجاد کرده است تا تفاوت دو نگرش و دو رویکرد کاملا متضاد که درخصوص نحوه مناسبات و تعاملات وزرا با رئیس‌جمهور و همچنین هیأت دولت با مردم وجود دارد، هویدا شود. یک رویکرد، نامه چهار وزیر را مصداق «ساز ناکوک»، «برخلاف سیاست‌های رئیس‌جمهور»، «تضعیف‌کننده دولت» و «نشانه اختلاف در دولت» می‌داند. برخی معتقدند این اقدام در شأن این وزرا نبوده و بنابراین مستحق توبه و عذرخواهی‌اند و باید منجر به عزل یا استعفای وزرای امضاکننده نامه شود! رویکرد دیگر، دقیقا در نقطه مقابل دیدگاه قبلی قرار دارد. این کارشناسان، نامه مذکور را اقدامی متعارف، کارشناسی، در راستای تقویت دولت، همگام و همراه با مشی رئیس‌جمهور و نشانه وفای‌به‌عهد وزرای امضاکننده منشور اخلاقی دولت، شخص رئیس‌جمهور و مردم ارزیابی می‌کنند که اتفاقا باعث تقویت پایگاه اجتماعی دولت شده است. در بند پنج منشور اخلاقی دولت تدبیر و امید که در اولین جلسه هیأت دولت یازدهم به ریاست رئیس‌جمهور قرائت شده است، وزرا متعهد می‌شوند: «همواره از دروغ بپرهیزم؛ به شعور و افکار عمومی احترام بگذارم؛ از دست‌کاری در اطلاعات یا ارائه اطلاعات به‌گونه‌ای که موجب فریب دیگران به‌ویژه مسئولان عالی نظام شود به‌شدت پرهیز کنم». در بند شش نیز اعلام می‌کنند متعهد هستند به اینکه «در تمام تصمیمات و اقدامات خود جویا و پذیرای نقد و نظر دیگران باشم، مسئولیت خطاهای خود را بپذیرم؛ برای دیدگاه مخالف و انتقاد، ارزش قائل باشم و خود را مقید به گزارش‌دهی منظم به رئیس‌جمهور و مردم بدانم». برای بررسی و مداقه بیشتر در این دو رویکرد، ضروری است پیش‌فرض‌های سخنان و گفتارهای مرتبط با این دو نوع گفتمان مورد بررسی بیشتر قرار گیرد. باید تأکید شود پیش‌فرض‌ها، افکار قالبی و پیش‌داوری‌ها، زیرساخت استدلال و استنتاج نویسنده یا گوینده را شکل می‌دهند. بنابراین شناخت پیش‌فرض‌ها، تحلیلگر را قادر می‌کند به لایه‌های زیرین یا اهداف واقعی صاحب اثر پی ببرد. به‌نظر می‌رسد رویکردی که منتقد نامه چهار وزیر به رئیس‌جمهور است، در مقوله سیاست‌گذاری عمومی به روش «سیاست‌گذاری آمرانه از بالا به پایین» معتقد بوده و پیش‌فرضش این است که وزرا در نظر و عمل باید «سربازانی گوش‌به‌فرمان» باشند و «صم بکم» تصمیمات رئیس‌جمهور را اجرا کنند. در این دیدگاه، وزرا از ارائه تحلیل به رئیس‌جمهور و سایر مقامات عالی‌رتبه باید پرهیز کنند و اگر هم در این‌باره مورد سؤال مردم قرار گرفتند، پاسخی غیرمرتبط داده و مسیر بحث را تغییر دهند.

ادامه در صفحه ۴

سرمقاله

توان گفتمان‌سازی روشنفکران

احمد غلامی . سردبیر

چقدر شبیه قصه‌هایش بود. روز آخر حیات احمد محمود در بخش آی.سی.یو بیمارستان مهراد به ملاقاتش رفتم. روپوش سبز مضحکی تنم کردند. کنار تختش رفتم. بیهوش و عریان بود. با تب بسیار بالا، زیر دانه‌های درشت یخ به‌سختی نفس می‌کشید و دهانش مثل ماهی در خاک باز و بسته می‌شد. شبیه قصه‌هایش شده بود: مبارزه، مقاومت و شکست. حالا با مرگ دست‌وپنجه نرم می‌کرد و دیگر نمی‌توانست حکایت این مبارزه را قصه کند. قبل‌تر هوشنگ گلشیری مرده بود و احمد شاملو و خیلی‌های دیگر. مرگ تک‌تک آنها را با خود می‌برد و ما فکر می‌کردیم مثل همه آدم‌ها بالاخره روزی باید مرد. غافل از اینکه برخی‌ها مثل دیگران نیستند و جای خالی‌شان را دیگری نمی‌تواند پر کند. مسئله فقط این نیست که بعد از آنها نسلی نیامد که جایشان را بگیرد. ماجرا غم‌انگیزتر و خسارت‌بارتر است. کسی در جامعه تأثیر منفی غیاب این آدم‌ها را نمی‌بیند، یا می‌بیند و باور نمی‌کند، یا باور دارد و سکوت می‌کند. در غیاب روشنفکرانی چون احمد محمود، احمد شاملو، هوشنگ گلشیری و دیگران، ادبیات بزرگان خود را از دست داده است. این آشفته‌بازاری که در ادبیات و به‌خصوص در ترجمه شاهدیم و این سهل‌انگاری مفرط و صوفی‌مسلکی در مواجهه با آثار ادبی و نقدشان و رویکردِ «این نیز بگذرد»، کمترین ضرر ناشی از فقدان این‌دست روشنفکران است.

مهم‌ترین آسیب اما، متوجه سیاست است. روشنفکرانِ نویسنده و هنرمند از دو بُعد بر سیاست تأثیر می‌گذارند. اول اینکه با خلق آثار خلاقه جهانی نو می‌سازند و مردمی نو خلق می‌کنند و به آنها «توان» می‌بخشند، مردمی چنان دگرگونه با پیش‌تر از خود، که حتی در باور خودشان نمی‌آید. ازاین‌رو ادبیات همواره بدیلی جدی برای سیاست است. بعد دوم اما، توانِ گفتمان‌سازی روشنفکران است. گفتمانی اصیل و ناب، که در جایی بیرون از منظومه قدرت، سیاست را خلق می‌کند. روشنفکران با مداخله در همه امور سیاست‌سازی می‌کنند و گفتمانی را شکل می‌دهند که از جنس رهایی است و در سیاسی‌ترین شکلش آزادی و برابری را طلب می‌کند. این پرسش که چرا این گفتمان از جنس رهایی است، پاسخی ساده و سرراست دارد: این گفتمان بدون اراده یا دورخیز برای کسب قدرت، و ناگزیر خارج از منظومه قدرت شکل می‌گیرد. اگر به گذشته نه‌چندان‌دور یعنی قبل از دولت اصلاحات بازگردیم، به‌سادگی پاره‌گفتارها و گفتمان‌هایی را شناسایی خواهیم کرد که موجب خلق سیاست شده، «مردم» را شکل داده و به تغییر تحریض می‌کند. نویسندگان، شاعران و سینماگرانِ روشنفکر آن دوران کوشیدند در فضای نه‌چندان‌مناسب، امر اجتماعی را به امر سیاسی تبدیل کنند. پیروزی هر حرکت سیاسی و تداوم آن در همین نکته نهفته است که طیف‌های درگیر در تغییر، چقدر می‌توانند به این روال وفاداری نشان دهند. و وفاداری یعنی استمرار مداخله در امر اجتماعی و پس‌زدن موانع و مقابله با وضعیت موجود و هرآنچه آزادی را مخدوش می‌کند و برابری را به مخاطره می‌اندازد.

هیچ روشنفکر و اصلاح‌طلبی نمی‌تواند در منظومه دولت این حرکت را تداوم ببخشد. این مسئله در رویکرد برخی از روشنفکران دینی به‌وضوح دیده می‌شود و ظهور و افول آن را قبل و بعد از دولت اصلاحات می‌توان پیگیری کرد. قبل از دولت اصلاحات آنها نقش مؤثری در روی‌کار آمدن این دولت داشتند. این گفتمان، دولت اصلاحات را شکل داد، زیرا بیش از آنکه در اندیشه تصاحب و تملک قدرت باشد در اندیشه گشایشی در تفکر و تغییر در وضع موجود بود.

ادامه در صفحه ۴

تیترها

شهادت سردار همدانی در سوریه

تسلیت مقامات ارشد سیاسی و نظامی

صفحه ۲

رئیس شورای سیاست‌گذاری اصلاح‌طلبان:

تلاش برای فهرست واحد جریان اصلاحات و اعتدال در انتخابات

صفحه ۲

گزارش «شرق» از نخستین ماراتن زنان بهبودیافته از اعتیاد

بدو بهنوش بدو

صفحه ۱۷

الکسیویچ، برنده نوبل ادبی ۲۰۱۵:

آزادی‌ام را می‌خرم

صفحه ۱۴

خبر آخر

درخواست همراهی از رسانه‌ها برای برگزاری علنی دادگاه متهم نفتی

- **میزان:** حجت‌الاسلام‌والمسلمین رئیسی با تأکید بر ضرورت همراهی رسانه‌ها برای استمرار برگزاری علنی دادگاه متهم نفتی، گفت: «رسانه‌ها و مسئولان طوری رفتار کنند که تا پایان رسیدگی جلسات این دادگاه به‌صورت علنی برگزار شود». دادستان کل کشور در حاشیه جلسه بررسی فاجعه منا با اشاره به دادگاه متهم نفتی اظهار کرد: «کیفرخواست مفصلی از طریق دادستان تهران دراین‌خصوص تهیه شده که توسط نماینده دادستان قرائت شد و ابعاد این پرونده قابل توجه بود که به مردم عزیزمان اطلاع‌رسانی شد. این دادگاه ادامه پیدا می‌کند، تقاضای استمهالی از دادگاه خواسته شد که رئیس دادگاه موافقت کرد و زمان رسیدگی در موعد مقرر انجام خواهد شد». او همچنین با بیان اینکه نظر رئیس دادگاه بر برگزاری علنی دادگاه است، افزود: «تشخیص علنی‌برگزارشدن بر عهده رئیس دادگاه است و ریاست قوه قضائیه در جلسه مسئولان عالی قضائی نکته مهمی را مطرح کردند که براساس آن لازم است رسانه‌ها و حتی دست‌اندرکاران در بخش‌های مختلف به نحوی با این مسئله برخورد کنند تا بتوانیم تا آخر این دادگاه را علنی برگزار کرده و وضعیت و شرایطی به وجود نیاید که بعدا در نیمه کار شرایط دیگری به وجود آید. هم رسانه‌ها و هم مسئولان در بخش‌های مختلف در این مورد نقش دارند تا ان‌شاءالله بتوانیم آنچه مورد نظر دادگاه بر علنی‌برگزارشدن است را ادامه دهیم».

ادامه در صفحه ۱۹

نویسنده محترم و فرهیخته جناب آقای علی ضرایی

درگذشت برادر گرامیتان را به شما و خانواده‌تان تسلیت می‌گوییم.
ما را در این غم شریک بدانید.

روزنامه شرق

سازمان آگهی‌های روزنامه شرق
۸۸۱۹۰۴۶۸
۸۸۱۹۳۹۷۹

ارتباط با روزنامه شرق
SHARGHLINE
@SHARGHDAILY.IR

شرکت نیرو سیستم
NSC.
اجرای دوربین مداربسته
تلفن: (۱۰ خط) ۰۲۱-۲۲۱۴۱۶۸۱
www.niroosystem.com niroosystem

راه سبز
۸۸۱۰۶۸۶۸
رجوع به صفحه ۱۸
تلفن تماس: ۸۸۱۹۲۸۷۷

هاکوپیان
کلکسیون دامادی و مجلسی
با استایل و پارچه‌های ایتالیایی
در فروشگاه‌های سراسر کشور
۰۲۱-۸۸۸۲۳۴۱۲
HACOUPIAN.NET